

Проект рішення підготували:
Голова комісії: Брежнєв О. М.
Члени комісії: Нескородєва Н. М.
Батурін О. І.

22 травня 2018 року

Протокол № 9

Про підвищення ролі методичної ради університету в забезпеченні навчального процесу

Методична рада університету є дорадчим органом, який здійснює моніторинг, аналіз, координацію, планування навчально-методичної роботи в університеті та розробляє рекомендації щодо її вдосконалення.

До компетенції методичної ради належить:

- узагальнення, схвалення передового досвіду організації навчально-методичної роботи факультетів і кафедр університету та досвіду, накопиченого світовими лідерами освіти, розроблення рекомендацій щодо його поширення й імплементації в освітній процес університету;

- затвердження плану заходів з моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на навчальний рік, формування пропозицій щодо вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості в університеті;

- розгляд питань щодо організаційного, методичного рівня освітнього процесу на конкретних кафедрах, факультетах і інститутах;

- обговорення проектів нових нормативних документів, що регламентують організацію та зміст навчально-методичного забезпечення, підготовка рекомендацій щодо їх удосконалення;

- оцінювання доцільності внесення нових нормативних документів на розгляд Вченої ради університету;

- аналіз результатів моніторингу якості освітньої діяльності університету та розроблення рекомендацій щодо його концептуального розвитку та процедурного вдосконалення;

- формування пропозицій щодо розвитку сертифікаційних програм в університеті;

- уніфікації вимог до форми і змісту навчальних планів і робочих навальних програм; забезпечення узгодженості навчальних планів і робочих навальних програм у межах університету;

- розгляд та схвалення проектів робочих навчальних планів (навчальних планів) усіх освітніх ступенів;

- оцінювання доцільності внесення нових дисциплін до навчальних планів;

- надання допомоги для активізації застосування в освітньому процесі інноваційних методів навчання, сучасних технічних засобів та програмних продуктів;

- сприяння вдосконаленню педагогічної майстерності викладачів;

- участь в організації науково-методичних конференцій.

У своїй діяльності методична рада університету керується «Положенням про Методичну Раду СНУ ім. В. Даля», введеним в дію наказом ректора № 18/92 від 30.01.2017.

До складу методичної ради входить 21 особа. З них: вчене звання професора має тільки голова методичної ради перший проректор Марченко Д. М., вчене звання доцента мають 16 членів ради (76%), вчений ступінь доктора наук мають 3 члени ради (14%), вчений ступінь кандидата наук мають 15 членів ради (71%), вчений ступінь кандидата педагогічних наук має 1 член ради. Всі факультети і інститути мають представництво у методичній раді по 2 особи: голова методичної комісії факультету (інституту) та заступник декана з навчально-методичної роботи. До складу методичної ради також входять начальник навчального відділу, директор навчально-методичного центру, директор наукової бібліотеки університету, начальник відділу забезпечення якості освітньої

діяльності.

Діяльність методичної ради базується на плані роботи ради, що складається на навчальний рік та включає питання реалізації завдань, які випливають із Закону України “Про вищу освіту”, наказів та листів Міністерства освіти і науки України, стратегії розвитку університету, рішень та ухвал Вченої ради університету й ректорату, наказів та розпоряджень ректора. План роботи методичної ради та розклад її засідань затверджується головою ради й оприлюднюються на офіційному сайті університету. З початку 2017-2018 навчального року відбулося 8 засідань ради, з яких: 36% всіх розглянутих питань було присвячено моніторингу стану навчально-методичної роботи у навчально-наукових інститутах та на факультетах університету, 16% - підготовці до первинної та чергової акредитації спеціальностей, освітніх програм та ліцензування освітньої діяльності у сфері вищої освіти, переробленню освітніх програм, їх описів та навчальних планів; 12% - організації заходів щодо моніторингу освітньої діяльності в університеті та розгляду його результатів у 2017-2018 навчальному році; 12% - формування напрямів роботи робочих комісій з якості освітньої діяльності, внесення змін до положень про забезпечення якості освітньої діяльності; 8% - розгляд результатів рейтингового оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, кафедр та інститутів (факультетів) за 2016-2017 навчальний рік; 16% - забезпечення наповнення системи MOODLE, як інформаційної системи для ефективного управління освітнім процесом, з'ясування стану інформаційних ресурсів в науковій бібліотеці університету, оцінювання доцільності внесення дисциплін «Цивільний захист» та «Охорона праці в галузі» до навчальних планів підготовки бакалаврів і магістрів.

Відповідно до задач, визначених Положенням, методична рада систематично заслуховувала голів методичних комісій і з'ясовувала стан цієї роботи на факультетах та інститутах. В осінньому семестрі були заслухані звіти інституту транспорту і логістики, інституту економіки і управління і факультету інженерії, а у весняному семестрі - юридичного факультету, факультету інформаційних технологій та електроніки, інституту міжнародних відносин та факультету гуманітарних наук, психології та педагогіки. Звітні матеріали зберігаються, що дозволяє проводити порівняльні аналізи стану методичної роботи в майбутні періоди роботи методичної ради.

Особливе місце в роботі методичної ради зайняли питання перероблення навчальних планів та підготовки до акредитації освітніх програм. На початку навчального року було розглянуто питання щодо підготовки до первинної та чергової акредитації освітніх програм та ліцензування спеціальностей. Були докладені зусилля для уточнення умов і вимог до комплекту документів і процедур акредитації. У грудні отримана позитивна відповідь на заявку, то ж для 7 напрямів підготовки термін дії сертифікатів про акредитацію буде подовжено автоматично на 5 років.

В плані підготовки до акредитації освітніх програм виявлені невідповідість існуючого стану в університеті з розподілом лекційного навантаження на бакалаврському рівні вимогам «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. За ліцензійними умовами потрібно, щоб на бакалаврському рівні 10% лекційного навантаження вели доктори наук або професори, але за спеціальностями 035 Філологія (кафедра германо-романських мов та перекладу), 055 Міжнародні відносини, 061 Журналістика; 071 Облік і оподаткування, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 242 Туризм, 241 Готельно-ресторанна справа, 172 Телекомунікації та радіотехніка ця вимога не виконується. Методична рада вказала методичним комісіям навчально-наукового інституту міжнародних відносин, факультету гуманітарних наук, психології та педагогіки, навчально-наукового інституту економіки і управління, факультету інформаційних технологій та електроніки на невідкладність вирішення цієї кадрової проблеми.

Методичною радою розглянуто стан оновлення складу і змісту освітніх програм. Оперативне відстеження процесу розроблення освітніх програм методична рада доручила навчальному відділу університету. За останніми даними навчального відділу освітні програми за ступенем бакалавра потрібно розробити за 52 спеціальностями, а за ступенем магістра – за 69 спеціальностями. Але на поточний момент розроблено за ступенем бакалавра тільки 33 освітніх програми, за ступенем магістра – 49 освітніх програм, при чому 20 освітніх програм за ступенем бакалавра і 26 програм за ступенем магістра перероблено у відповідності з новими рекомендаціями МОН України. У додатку А наводяться дані щодо перероблення освітніх програм за спеціальностями підготовки фахівців в

університеті.

Якість реалізації освітнього процесу в університеті контролюється за допомогою системи засобів, одними з яких є проведення комплексних контрольних робіт. Проведені в минулому семестрі комплексні контрольні роботи (ККР) у всіх навчально-наукових інститутах і факультетах показали результати, що відповідають ліцензійним вимогам. В таблиці 4 наведені дані про результати моніторингу якості освітньої діяльності.

Таблиця 1 - Результати моніторингу якості освітньої діяльності

№	Підрозділ	Ступінь бакалавра		Ступінь магістра	
		успішність, %	якість, %	успішність, %	якість, %
1.	Юридичний факультет	100%	69,2%	100%	100%
2.	Факультет гуманітарних наук, психології та педагогіки	99,8%	85%	98,9%	93,6%
3.	Факультет інформаційних технологій та електроніки	98%	69%	100%	67,8%
4.	Факультет інженерії	99,5%	62,2%	100%	84%
5.	Інститут міжнародних відносин	98,7%	77,7%	100%	73,6%
6.	Інститут транспорту і логістики	97,5%	74,3%	100%	88,9%
7.	Інститут економіки та управління	100%	87%	100%	86%
Середнє значення по університету:		99%	74,9%	99,8%	84,8%

Проведені комплексні контрольні роботи (ККР) у всіх інститутах і факультетах показали результати, що відповідають ліцензійним вимогам, але за матеріалами семінару, проведеного МОН України з питань підготовки матеріалів до акредитації, порядок проведення ККР і розрахунку показників потребують уточнення. Одне з питань, що потребує вирішення, це проведення ККР комісіями, до яких не входять викладачі, що викладали дисципліни з пакету ККР.

Методичною радою ретельно розглядається робота відділу забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, розглядаються і затверджуються напрями робіт комісій з оцінювання діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників, з оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти, з впровадження, перегляду освітніх програм та навчально-методичного забезпечення, з запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ВНЗ і здобувачів вищої освіти.

Наповнення системи MOODLE компонентами навчально-методичного забезпечення є об'єктом постійної уваги та контролю з боку методичної ради. На засіданнях ради проводився аналіз складу навчально-методичних та інформаційних компонентів освітніх курсів, за результатами якого були надані конкретні рекомендації методичним комісіям факультетів. Зроблено наголос на те, що для всіх матеріалів, розміщених в системі MOODLE, повинна надаватись інформація про те, до якого виду занять вони мають відношення і до якої категорії відносяться ці матеріали – основні чи додаткові.

Методичною радою обов'язково розглядаються пропозиції і зміни до робочих навчальних планів на наступний навчальний рік, готовуться пропозиції для затвердження вченюю радою університету.

Методичною радою неодноразово ретельно розглядались і були рекомендовані Вченій раді прийняти за основу «Положення про рейтингове оцінювання НПП, кафедр та інститутів (факультетів) СНУ ім. В. Даля» та «Положення про щорічне рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти СНУ ім. В. Даля».

Відповідно до рекомендацій, наданих в листі Міністерства освіти і науки України від 13.04.2018р. № 1/9-234 «Щодо навчання студентів з питань безпеки життєдіяльності», науково-методичною радою проведено оцінювання доцільності внесення нових дисциплін до навчальних планів. Було прийняте рішення, починаючи з 2018/2019 навчального року ввести в навчальні та робочі навчальні плани дисципліни «Основи охорони праці», «Цивільний захист» для підготовки здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітніми ступенями бакалавра і магістра.

Методичною радою постійно розглядаються відповіді студентів на Інтернет-анкету «Якість викладання дисциплін очима студентів», розміщену на сайті інформаційного забезпечення освітнього процесу. Серед відповідей, отримані останнім часом, 6,7% опитаних відзначили, що

викладач не вміє налагодити контакт зі студентом, майже 7% опитаних відзначили, що викладач не вміє викликати інтерес до дисципліни, більше 3% вказали, що мовлення викладача не дуже доступне для розуміння. Методична рада вбачає причину в тому, що викладач прекрасно знає свій предмет на науковому рівні, виходить до студентської аудиторії, як до зібрання своїх колег, дивує свою ерудицією, але не бере до уваги ступінь доступності матеріалу, що викладається конкретній аудиторії, не враховує початковий рівень знань здобувачів вищої освіти.

Поповнення викладацьких кадрів в університеті проводиться в основному за рахунок випускників університету. Як правило, вони багато часу витрачають на роботу над дисертацією, на підробіток в інших місцях, а навчальне навантаження для них лише обов'язок. Рівень методичної і педагогічної майстерності у них не дуже високий. Це може бути причиною низької успішності і втрати мотивації до навчання здобувачів вищої освіти. Частково, це підтверджують і дані про кількість відрахованих з університету, що наведені у таблиці 2. Наявна позитивна тенденція у збільшенні кількості відрахувань.

Таблиця 2 – Дані про відрахування в 1 кварталі 2017р. і 2018р.

Рік	Кількість відрахованих здобувачів вищої освіти		Загальна кількість студентів
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
2017	1.71%	1.45%	4275
2018	2.00%	1.46%	4100

Це вказує на необхідність вживання заходів щодо підняття педагогічної майстерності викладачів.

Підсумовуючи аналіз ролі методичної ради університету в забезпеченні навчального процесу університету слід звернути увагу на такі недоліки:

- низький відсоток професорів у складі методичної ради;
- в планах роботи методичної ради практично не має питань щодо підвищення кваліфікації викладачів;
- недостатня увага до аналізу і розповсюдження педагогічного досвіду провідних викладачів університету;
- відсутність на сайтах університету розділу для розміщення матеріалів методичної ради;
- недостатня увага до формування методичного забезпечення відкритого університету.

Заслухавши та обговоривши інформацію проректора з навчальної роботи про стан і напрями розвитку дистанційного навчання у СНУ імені В. Даля Вчені рада приймає наступні

РІШЕННЯ:

1. Інформацію, викладену в доповіді, прийняти до відома.
2. Підготувати пропозиції щодо нового складу методичної ради. Передбачити збільшення відсотку членів ради, що мають науковий ступінь у галузі педагогічних наук.

Відповідальні: перший проректор Марченко Д. М.

Термін: до 25.08.2018 року.

3. Організувати на базі Центру удосконалення освіти курси з педагогічної майстерності, психології спілкування, риторики.

Відповідальні: перший проректор Марченко Д. М., директор Центру удосконалення освіти Барбарук В. М.

Термін: до 25.08.2018 року.

3. Створити на сайтах університету розділи для розміщення матеріалів методичної ради. Розмістити на сайтах плани роботи, протоколи засідань та інші матеріали, що розглядаються науково-методичною радою.

Відповідальні: директор центрального навчально-методичного центру Брежнєв О. М., заступник голови науково-методичної ради Батурін О. І.

Термін: до 25.08.2018 року.

4. Внести до переліку основних задач методичної ради розгляд рівня педагогічної майстерності викладачів, проблеми підвищення кваліфікації викладачів, проблеми створення методичного забезпечення відкритого університету.

Відповідальні: перший проректор Марченко Д. М.

Термін: до 25.08.2018 року.

Вчений секретар

Г. О. Бойко

Додаток А.

Стан перероблення освітніх програм за спеціальностями підготовки фахівців в університеті.

Спеціальність	Спеціалізація	Бакалавр, рік розробки	Магістр, рік розробки
011 Освітні, педагогічні науки	Педагогіка вищої школи		2017 (++)
014 Середня освіта	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	2016 (++)	
014 Середня освіта	014.02 Середня освіта (Мова і література(із зазначенням мови))		2017 (++)
014 Середня освіта	014.03 Середня освіта (Історія)	,	,
015 Професійна освіта	015.10 Професійна освіта (Комп'ютерні технології)	2017 (++)	2017 (++)
015 Професійна освіта	015.11 Професійна освіта (Машинобудування)	2017 (++)	
015 Професійна освіта	015.17 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	2017 (++)	
029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа		(--)	(--)
032 Історія та археологія		2017 (++)	2017 (++)
033 Філософія		(--)	2016 (++)
035 Філологія	035.01 Філологія (Українська мова і література)	(--)	2017 (++)
035 Філологія	035.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), (перша англійська)	2017 (++)	,
051 Економіка	Економіка підприємства	(--)	(--)
051 Економіка	Економічна кібернетика	(--)	(--)
051 Економіка	Прикладна статистика	(--)	2017 (++)
052 Політологія		2016 (++)	2016 (++)
053 Психологія	Психологія	2017, 2017 ск. (++)	2016 (++)
053 Психологія	Практична психологія	2016, 2016 ск. (++)	2016 (++)
054 Соціологія		2016 (++)	2016 (++)
061 Журналістика		2016 (++)	2016 (++)
071 Облік і оподаткування		2016 (++)	
071 Облік і оподаткування	Облік і аудит		(--)
071 Облік і оподаткування	Оподаткування		(--)
071 Облік і оподаткування	Оподаткування в митній справі		(--)
072 Фінанси, банківська справа та страхування		2016 (++)	
072 Фінанси, банківська справа та страхування	Банківська справа		2016 (++)
072 Фінанси, банківська справа та страхування	Фінанси і кредит		2016 (++)
073 Менеджмент	Менеджмент організацій і адміністрування	(--)	2016 (++)
073 Менеджмент	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності		
073 Менеджмент	Управління соціальним закладом		2016 (++)

Спеціальність	Спеціалізація	Бакалавр, рік розробки	Магістр, рік розробки
075 Маркетинг		(--)	(--)
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Управління персоналом та економіка праці	(--)	(--)
081 Право		2017 (++)	2017 (++)
101 Екологія		(--)	2016 (++)
105 Прикладна фізика та наноматеріали			(--)
113 Прикладна математика			(--)
121 Інженерія програмного забезпечення		(--)	
122 Комп'ютерні науки		2017 (++)	2017 (++)
123 Комп'ютерна інженерія		2017 (++)	2017 (++)
125 Кібербезпека		2017 (++)	
131 Прикладна математика		(--)	
131 Прикладна математика	Інструментальне виробництво		2017 (++)
131 Прикладна математика	Металорізальні верстати та системи		2017 (++)
131 Прикладна математика	Технології машинобудування	2017 (++)	2017 (++)
132 Матеріалознавство	Матеріалознавство		2016 (++)
132 Матеріалознавство	Прикладне матеріалознавство		2016 (++)
132 Матеріалознавство	Композиційні, порошкові матер. покриття		(--)
133 Галузеве машинобудування		(--)	
133 Галузеве машинобудування	Інструментальне виробництво		2017 (++)
133 Галузеве машинобудування	Металорізальні верстати та системи		2017 (++)
133 Галузеве машинобудування	Обладнання електронної промисловості		2017 (++)
133 Галузеве машинобудування	Обладнання фармацевтичних та біотехнологічних виробництв		2017 (++)
133 Галузеве машинобудування	Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів	2017 (++)	2017 (++)
133 Галузеве машинобудування	Підйомно-транспортні, дорожні, будівельні, меліоративні машини і обладнання	2017 (++)	2017 (++)
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електротехнічні системи електроспоживання	(--)	2017 (++)
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електричні машини і апарати	(--)	2017 (++)
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології		2017 (++)	2017 (++)
152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	Прилади медичної діагностики та неруйнівного контролю		(--)
152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	Метрологія та вимірювальна техніка		(--)

Спеціальність	Спеціалізація	Бакалавр, рік розробки	Магістр, рік розробки
153 Мікро- та наносистемна техніка			(--)
161 Хімічні технології та інженерія			
161 Хімічні технології та інженерія	Хімічні технології неорганічних речовин		(--)
161 Хімічні технології та інженерія	Хімічні технології органічних речовин		(--)
161 Хімічні технології та інженерія	Хімічні технології палива та вуглецевих матеріалів		(--)
161 Хімічні технології та інженерія	Хімічні технології переробки полімерних та композиційних матеріалів		2016 (++)
171 Електроніка		2017 (++)	
172 Телекомунікації та радіотехніка		2017 (++)	2016 (++)
182 Технології легкої промисловості		(--)	(--)
184 Гірництво		(--)	(--)
192 Будівництво та цивільна інженерія		2016 (++)	2016 (++)
227 Фізична терапія, ерготерапія		2016 (++)	2017 (++)
231 Соціальна робота		2016, 2016ск. (++)	2016 (++)
232 Соціальне забезпечення		2016, 2016ск. (++)	2016 (++)
241 Готельно-ресторанна справа		(--)	
242 Туризм		(--)	(--)
273 Залізничний транспорт		2017 (++)	
273 Залізничний транспорт	Локомотиви та локомотивне господарство		2017 (++)
273 Залізничний транспорт	Інтероперабельність і безпека на залізничному транспорті		2016 (++)
274 Автомобільний транспорт	Автомобільний транспорт	2017 (++)	2017 (++)
274 Автомобільний транспорт	Логістика автом. транспорту		2017 (++)
275 Транспортні технології	275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)	2016 (++)	2016 (++)
275 Транспортні технології	275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	2016 (++)	2016 (++)
275 Транспортні технології	Транспортні системи		2017 (++)
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії		2017 (++)	
292 Міжнародні економічні відносини		2017 (++)	2016 (056) (++)
281 Публічне управління та адміністрування			2016 (++)
281 Публічне управління та адміністрування	Адміністративний менеджмент		

Спеціальність	Спеціалізація	Бакалавр, рік розробки	Магістр, рік розробки
281 Публічне управління та адміністрування	Державна служба		

Примітка.

- (++) – освітня програма розроблена; (--) - освітня програма у розробці.

- 2016 - освітня програма розроблена за рекомендаціями 2016 року;

- 2017 - освітня програма розроблена за рекомендаціями МОН 2017 року;